

Jarida la

HAKIMILIKI

TOLEO LA KWANZA

Ofisi ya Hakimiliki Tanzania - COSOTA | Limeandaliwa na Kitengo eha Elimu na Uhusiano - COSOTA | www.cosota.go.tz

*Soma jarida
letu kidijiti*

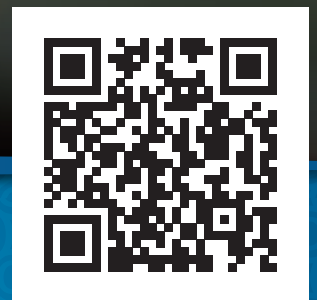

Thamini Ubunifu

Thamini Ubunifu

Scan kusoma Jarida
la Hakimiliki Kidijiti

**TEMBELEA MITANDAO YETU
YA KIJAMII KUFUATILIA MAMBO
MBALIMBALI YANAYOHUSU
SHUGHULI ZA HAKIMILIKI
TANZANIA**

@cosotatanzania

MIAKA MIWILI YA UONGOZI MAHIRI

MHE. DKT. SAMIA SULUHU HASSAN

Rais wa Jamhuri ya
Muungano wa Tanzania

*Mabadiliko ya Sheria ya Hakimiliki
na Hakishiriki yaliyofanyika mwaka
2022, yameanzisha utaratibu wa
Kampuni za kukusanya na kugawa
mirabaha ya Wasanii na
Waandishi zitakazoendeshwa
na wabunifu (Collective
Management Organization)
na Ofisi ya Hakimiliki kuwa
inasimamia kampuni hizo.*

NENO LA AFISA MTENDAJI MKUU NA MSIMAMIZI WA HAKIMILIKI

wa JMT Dkt. Samia tumefanikiwa kutekeleza mambo mbalimbali kutokana kuwezesha kibajeti.

Ninatoa shukrani za dhati kwa viongozi wote wa Wizara ya Utamaduni, Sanaa na Michezo kwa kuwezesha COSOTA kufanya mambo mbalimbali tangu ilipohamia katika Wizara hii mwaka 2020. Kwa kufanikisha maboresho mbalimbali ya kuimarisha usimamizi wa hakimiliki nchini ikiwemo uundwaji wa Kamati ya kuratibu ukusanyaji wa maoni ya namna bora ya kusimamia hakimiliki nchini uliofanywa na aliyekuwa Waziri wa Utamaduni Sanaa na Michezo Mhe. Mohamed Mchengerwa (Mb) Julai, 2022 na Kamati hiyo kuongozwa na Mwenyekiti wake Bw. Victor Tesha ambapo walifanya kazi ya kuzunguka kanda sita nchini kuku-sanya maoni na kuwasilisha taarifa hiyo mwezi Agosti, 2022.

Niwazi kuwa teknolojia inakuwa kwa kasi na bunifu nyingi zinaibuka. Hivyo kuimarika kwa misingi mizuri ya kisheria katika tasnia hii, kutasaidia kutengeneza mazingira mazuri ya kunufaika zaidi kwa wabunifu, kuimarisha ulinzi wa kazi za wabunifu na kuongeza pato la taifa.

Ikumbukwe kuwa masuala ya usimamizi wa hakimiliki ni la kitaifa na kimataifa na kwa mujibu wa maridhiano ya mikataba ya kimataifa ya Berne Convention for the Protection of Literary and artistic works 1886 na Agreement on Trade Related Aspect of Intellectual Property Rights TRIPS Agreement 1995 kila nchi ina wajibu wa kulinda kazi za wabunifu wa nchi wanachama ambao kazi zao zinatumiwa katika nchi yake mfano Tanzania inawajibu wa kulinda kazi za wabunifu wa Marekani, Nigeria nk zinazotumiwa nchini dhidi ya uharamia pamoja na kukusanya mirabaha ya matumizi ya kazi hizo.

Napenda kutoa shukrani na pongezi kwa Rais wa Jamhuri ya Muungano Tanzania Dkt. Samia Suluhu Hassan kwa namna ya kipekee kwa mambo mengi aliyoyafanya kwa Ofisi ya Hakimiliki Tanzania (COSOTA) katika kipindi hiki cha miaka miwili pamoja na tasnia ya hakimiliki. Mabadiliko ya Sheria ya Hakimiliki na Hakishiriki ya mwaka 1999 yamefanyika mwaka 2022 na kuanzisha chanzo kipya cha makusanyo ya mirabaha (Blank Tape Levy) na kuanzisha Kampuni za Wasanii na Waandishi kwa ajili ya kukusanya na kugawa Mirabaha. Hivyo COSOTA kubaki na jukumu la kutoa elimu, Kupambana na Uharamia, Usuluhishi wa Migogoro ya hakimiliki pamoja na kusimamia makampuni ya Wasanii na Waandishi.

Haya ni mambo ambayo yanakwenda kuongeza chachu katika tasnia ya hakimiliki kitaifa na kimataifa, Katika kipindi cha miaka miwili ya Rais

Doreen A. Sinare

*Afisa Mtendaji Mkuu
na Msimamizi wa
Hakimiliki*

Anthony

MAWASILIANO

Jamhuri ya Muungano wa Tanzania

Ofisi ya Hakimiliki Tanzania

S.L.P 6388, Barabara ya Kivukoni

Dar es Salaam.

Simu: +255 738 015 014 au

+255 738 015 014

Barua pepe: info@cosota.go.tz

Tovuti: www.cosota.go.tz

@cosotatanzania

WIZARA YA UTAMADUNI, SANAA NA MICHEZO
OFISI YA HAKIMILIKI TANZANIA - COSOTA

Toleo Maalum la Jarida la Hakimiliki ikiwa ni
Miaka Miwili Tangu Rais Dkt. Samia Suluhu Hassan
aingie Madarakani.

BODI YA WAHARIRI WA JARIDA

Mwenyekiti

Doreen Anthony Sinare

Afisa Mtendaji Mkuu na Msimamizi wa Hakimiliki

Wajumbe

Anitha Jonas

Philemon Kilaka

Prosper Massawe

Msanifu

Abubakari W. Kafumba

TAHARIRI

MIAKA MIWILI YA RAIS DKT. SAMIA

Katika kipindi cha Miaka miwili ya uongozi wa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Dkt. Samia Suluhu Hassan, Ofisi ya Hakimiliki Tanzania (COSOTA) ina mengi ya kujivunia ambayo ameyafanya, na hili lilionekana mapema katika hotuba yake ya kwanza Bungeni alipolihutubia Bunge Jijini Dodoma baada ya kuapishwa kwake.

Ambapo alisisitiza kuwa anakwenda kusimamia utekelezaji wa Ilani ya Chama cha Mapinduzi 2020/2025 (CCM). Moja ya mambo anayosisitiza kusimamia vyema katika Sekta ya Sanaa ni kuhakikisha Wasanii wananufaika zaidi na kazi zao, kwa sababu katika eneo hilo wengi ni vijana ambao ndiyo nguvu kazi ya taifa.

Kauli hiyo ameitekeleza kwa vitendo kwa kufanya mambo mbalimbali yaliyoleta chachu ya usimamizi bora wa masuala ya halimiliki nchini kwa kuipatia COSOTA bajeti kwa ajili ya utekelezaji wa majukumu yake.

Kipindi hiki cha miaka miwili ya Rais wa JMT Dkt. Samia, kimeimarisha dira ya usimamizi wa hakimiliki nchini. Kwani kwa nyakati tofauti tofauti kiongozi huyu amekuwa akitoa matamko ya maelekezo ya mambo ya kuboresha katika eneo la hakimiliki

kwa lengo la kuhakikisha Wabunifu wananufaika zaidi na kazi zao.

Miongoni mwa maelekezo aliyoyatoa ni pamoja na Wizara ya Fedha na Mipango na Wizara ya Utamaduni, Sanaa na Michezo kuanzisha chanzo cha ukusanyaji wa mirabaha kwa vibeeo 'Blanktape Levy', Kusisitiza Vyombo vya Habari na maeneo mengine ya biashara kulipa Leseni (mirabaha) ya Matumizi ya kazi za wabunifu kama Muziki na Filamu.

Halikadhalika kusimamia utekelezaji wa uboreshaji wa mazingira ya biashara nchini (Blue Print for Regulatory Reforms to Improve the Business Environment) kwa kufanya marekebisho ya Sheria ya Hakimiliki na Hakishiriki ya mwaka 1999 yaliyofanyika 2022 ambapo jukumu la kukusanya na kugawa mirabaha litafanywa na wabunifu wenyewe.

Katika uongozi wa miaka miwili ya Mheshimiwa Rais wa JMT Dkt. Samia Wasanii walipata mgao wa mirabaha uliozingatia misingi ya matakwa ya mgao wa mirabaha kutokana na matumizi ya kazi. Mgao huo ulifanyika kwa kutumia kazi zilizotumika katika Vituo vya Redio ambavyo viliwasilisha taarifa zake, na jumla ya Wasanii 1,123 walinufaika na mgao.

YALIYOMO

katika jarida

MHE. WAZIRI BALOZI DKT. PINDI CHANA AIPONGEZA COSOTA

Na Anitha Jonas

Waziri wa Utamaduni, Sanaa na Michezo Mheshimiwa Balozi Dkt.Pindi Chana (Mb) ameipongeza Ofisi ya Hakimiliki Tanzania (COSOTA) kwa utendaji na kwa maboresho mbalimbali ya kiutendaji katika mabadiliko ya sheria na uundwaji wa kanuni mbalimbali.

Mheshimiwa Waziri Balozi Dkt.Chana alitoa pongezi hizo Februari 21, 2023 katika ziara ya kutembelea Ofisi zilizo chini ya wizara yake mara baada ya kuapishwa kwa lengo la kufahamu majukumu taasisi.

"Bado mnajukumu kubwa la kuendelea kusimamia kazi za Wasanii na Waandishi katika aina zote za kazi ili wanufaike zaidi," alisema Mhe.Balozi

Dkt.Chana. Pamoja na hayo Mheshimiwa Waziri alitoa maelekezo kwa COSOTA kukaa pamoja na Baraza la Sanaa la Taifa (BASATA) na Bodi ya Filamu Tanzania (TFB) kuona namna gani suala la makusanyo linaweza kuratibiwa kwa urahisi bila kuwa kero kwa wafanyabiashara na kuweza kuishauri Wizara ili kupunguza changamoto ya mdau mmoja kudaiwa na Ofisi tatu zenye kutumia kazi za Sanaa.

Vilevile alielekeza COSOTA kuendelea kutoa elimu ya hakimiliki wakati wa mchakato wa kuanzishwa kwa Kampuni za kukusanya na kugawa Mirabaha na kukamilisha haraka kanuni za uanzishwaji wa kampuni za kuku-

sanya na kugawa mirabaha. Aidha, aliyekuwa Naibu Waziri wa Utamaduni, Sanaa na Michezo Mhe. Pauline Gekul (Mb) alisisitiza COSOTA kuendelea kufanya jitihada za kupatikana kwa mfumo wa ufuatiliaji wa matumizi ya kazi zinazolindwa na hakimiliki kama Muziki na Filamu ili kuboresha usimamizi.

Halikadhalika nae Afisa Mtendaji Mkuu na Msimamizi wa Hakimiliki Doreen Anthony Sinare kwa niaba yake na kwa niaba menejimenti na watumishi wa COSOTA alimshukuru Mheshimiwa.Waziri Balozi Dkt.Pindi kwa kutembelea ofisi hiyo na kumhakikishia kuimarisha usimamizi wa hakimiliki na kutekeleza maagizo yote aliyotolewa.

RAIS SAMIA ALETA MAGEUZI USIMAMIZI WA HAKIMILIKI NCHINI

Na Anitha Jonas

Mheshimiwa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Awamu ya Sita Dkt. Samia Suluhu Hassan katika kipindi cha miaka miwili ya uongozi wake ameonsha kwa vitendo dhamira ya wazi ya kuleta mapinduzi katika usimamizi wa hakimiliki kwa kuwezesha Wabunifu kunufaika na kazi zao zinazotumika katika maeneo mbalimbali ya biashara nchini.

Katika kipindi cha zaidi ya Miaka ishirini tangu kuanzishwa kwa kilichokuwa Chama cha Hakimiliki Tanzania (COSOTA), hivi sasa ni Ofisi ya Hakimiliki Tanzania – COSOTA. Wasanii na Waandishi wanaojihusisha na bunifu katika hakimiliki walikuwa na maombi mengi yaliyohitaji

marekebisho ya Sheria na Kanuni ili waweze kupata vyanzo vingi vya kuweza kunufaika zaidi na matumizi ya kazi zao.

Mara baada ya kuapishwa kwa Mheshimiwa Rais wa JMT Dkt. Samia alipokuwa akilikutubia Bunge kwa mara ya kwanza Aprili 22, 2021 alieleza mpango wa serikali wa kusimamia utekelezaji wa Ilani ya Uchaguzi ya mwaka 2020 - 2025, iliyolenga kuimarisha masuala ya usimamizi wa hakimiliki nchini. Serikali inafahamu kuwa vijana wengi wanafanya kazi zao katika Sanaa na lengo la serikali ni kuhakikisha Wasanii wananufaika na matumizi ya kazi zao.

Vilevile hotuba ya Mheshimiwa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Dkt. Samia Suluhu Hassan katika mkutano wake na Vijana wa Jiji la Mwanza Juni 15, 2021, aliendelea kusesitiza usimamizi wa hakimiliki na kusaidia Wasanii kunufaika na kazi ambapo alieleza kutambua mchango wa vijana katika kazi za Sanaa na kusesitiza watumiaji wote wa kazi walipe leseni za matumizi ya kazi hizo katika biashara.

‘Sanaa na Utamaduni ni eneo jingine la ajira ambalo hivi karibuni limekuwa kwa kasi na linatoa ajira nyingi kwa vijana mbalimbali ikiwemo katika Muziki na Filamu. Serikali miongoni mwa hatua tulizochukua ni pamoja na

kuimarisha usimamizi wa hakimiliki za wasanii, nataka kuwaarifu vijana hivi kuanzia Disemba mwaka huu 2021 wasanii wataanza kulipwa mirabaha yao kwa kazi zao zinazotumika katika Redio, Runinga na Mitandao ya kijamii,'alisema Mhe. Rais JMT Samia.

Kwa tamko hilo wadau ambao walikuwa wakisumbua kulipia leseni za matumizi ya kazi za Sanaa walianza kulipa kwa maeneo kama baa, hoteli, kumbi za sherehe, kumbi za starehe na vyombo vya habari nk.

Naye Afisa Mtendaji Mkuu na Msimamizi wa Hakimiliki (COSOTA) Doreen Anthony Sinare alieleza kuwa ofisi hiyo katika kipindi cha miaka ya nyuma ilikuwa na changamoto nyingi ikiwemo uhaba wa rasilimali watu na rasilimali fedha za kuendesha ofisi na utekelezaji wa majukumu.

'Katika kipindi hiki cha miaka miwili ya Mheshimiwa Rais wa JMT Dkt. Samia COSOTA ilifanikiwa kupata fedha za Maendeleo ambazo zilisaidia kuboresha Mfumo wa Usajili na Utoaji leseni za Hakimiliki ambao unatumika kusanjili kazi za wabunifu na kutoa leseni za watumiaji wa kazi za ubunifu kama Muziki na Filamu, pamoja kuboresha masuala ya tehamu na vitendea kazi,'alisema Doreen.

Akiendelea kuzungumza Doreen alisema mafanikio mengine katika kipindi cha miaka miwili ya uongozi wa Mhe. Rais Samia ni COSOTA kufanikiwa kufanya mgao wa mirabaha mkubwa uliyozingatia suala la matumizi ya kazi za Muziki katika maeneo ya biashara ambapo COSOTA ilifanya mgao wa kiasi cha Tshs. 312,290,259 kwa wasanii 1,123 uliyotokana na kazi 5,924. Vyanzo vya mgao huo ulitokana na vituo nane vya redio mbalimbali ikiwemo Redio za Kitaifa, Kijamii na Kidini na mgao huo ulifanyika Januari 28, 2022.

COSOTA kwa kipindi hiki cha miaka miwili ya Rais Dkt. Samia ni moja ya Taasisi ambayo imefanikiwa kufanya mabadiliko makubwa Sheria ya Hakimiliki na Hakishiriki ambayo yameimarisha utekelezaji wa usimamizi wa hakimiliki nchini, ambapo kumefanyika Maboresho katika Sheria ya Hakimiliki na Hakishiriki ya Mwaka 1999 yaliyofanyika mwaka 2022 ya kuanzisha kampuni za kukusanya na kugawa mirabaha na kuondoa jukumu hilo kwa COSOTA.

Mabadiliko ya Sheria ya Hakimiliki na Hakishiriki ambayo yalipitishwa na bunge mwaka 2022, kwa mujibu wa Marekebisho hayo watu wenye Ulemavu wa Macho na Uoni hafifu

wataweza kuchapisha andiko lolote kuwa katika maandishi yanayofika kwa watu wenye ulemavu wa macho na uoni hafifu pasipo kuhitajika ridhaa ya mmiliki. Kutokana na Tanzania kuridhia wa Kimataifa wa Marrakesh (Marrakesh Treaty to Facilitate Access to published works for persons who are blind, Visually Impaired otherwise Print Disabled).

Pia katika kipindi hicho kulifanyika mabadiliko ya Sheria ya Hakimiliki na Hakishiriki ya mwaka 2022 ya kubadilisha jina kutoka Chama cha Hakimiliki Tanzania (COSOTA) na kuwa Ofisi ya Hakimiliki Tanzania – COSOTA.

Katika kuhakikisha wabunifu wanaufaika zaidi na kazi zao mnamo mwaka 2022 Rais Samia alisisitiza kuanzishwa kwa tozo ya vibeeo 'blanktape levy' kwa vifaa vinavyoingizwa au kuzalishwa nchini ambavyo vinaweza kutumika kutengeneza, kubeba, kudurufu na kusambaza au kufanya uharamia wa kazi za ubunifu ili wabunifu waweze kunufaika. Katika Bunge la Bajeti la Mwaka 2022 Waziri wa Fedha na Mipango Mhe. Mwigulu Nchemba alitangaza Mabadiliko ya Sheria ya Hakimiliki na Hakishiriki ya 2022 kupitia Sheria ya Fedha Na. 5 ya mwaka 2022 na kuan-

Wajumbe wa Kamati ya kukusanya maoni ya namna bora ya kusimamia hakimiliki nchini ikiwa katika picha ya pamoja na Waziri wa Utamaduni, Sanaa na Michezo Mheshimiwa Mohamed Mchengera (wanne kulia) na Mwenyekiti wa Kamati hiyo Bw. Victor Tesha (watatu kushoto) pamoja na aliyekuwa Katibu Mkuu Wizara ya Utamaduni, Sanaa na Michezo Dkt.Hassan Abbasi (wapili kushoto) mara baada ya kukabidhi ripoti ya maoni ya wadau wa tasnia ya hakimiliki waliyokusanya kutoka Kanda tano nchini katika halifa iliyofanyika Jijini Dar es Salaam Agosti 12,2022.

zishwa kwa tozo hiyo na Uanzishaji wa Kampuni za Wasanii na Waandishi za kukusanya na kugawa mirabaha kwa kusimamiwa na Serikali.

'Naagiza Wizara ya Fedha na Mipango na Wizara ya Utamaduni, Sanaa na Michezo kukamilisha mchakato wa 'blanktape levy' ambao ni chanzo kingine cha ukusanyaji wa mirabaha kwa ajili ya wasanii na wabunifu wengine, ni lazima kuwa wabunifu na kutafuta vyanzo vingine vya matumizi ya kazi za wabunifu kwa ajili ya kukusanya mirabaha,' alisema Rais wa JMT Rais Samia Suluhu Hassan Mei 31, 2022 katika uzinduzi wa kitabu cha Joseph Mbilinyi aliyekuwa Mbunge wa Mbeya Mjini na muasisi wa Muziki wa Hippop Tanzania.

Halikadhalika Afisa Mtendaji Mkuu na Msimamizi wa Hakimiliki alimshukuru Rais Dkt.Samia kwa mambo mbalimbali aliyoyafanya kwa Ofisi hiyo ambayo yamekuwa ni chachu katika kuboresha ukuaji wa tasnia ya hakimiliki nchini, na yamesaidia kuongeza ukuaji wa elimu ya hakimiliki kwa umma.

Kutokana na fedha ambazo Ofisi iliwezesha kibajeti zimesaidia kutatua changamoto nyingi za kiutendaji ikiwemo kufanikisha kuwafikia

wadau na kuweza kutoa elimu kwa wadau mbalimbali ikiwemo Kamati mbili za Bunge, Mahakimu, Viongozi wa Mashirikisho, Wadau wa Tasnia ya Hakimiliki, Watumiaji wa kazi za Muziki na Filamu katika Maeneo ya Biashara, Wamiliki wa Kebo, katika mikoa mbalimbali kama Dodoma, Mwanza, Mbeya, Mtwara, Singida, Morogoro, Arusha na Pwani pia tumeweza kushiriki maonesho mbalimbali na kuweza kutoa elimu ya hakimiliki kutokana na uwezeshwaji wa kibajeti,' alisema Doreen.

Akiendelea kuzungumza Doreen alieleza kuwa kutokana na uwezeshwaji katika utoaji wa elimu ya hakimiliki kumesadia kuongeza idadi ya wabunifu wanaosajili kazi zao ambapo kwa kipindi hicho Kazi 8,070 zimesajiliwa kutoka kwa wabunifu 1,696, pia makusanyo ya malipo ya mirabaha yamefikia asilimia 40% ukilinganishwa na awali ambapo wastani wa mkusanyo wa mirabaha ulikuwa sawa na 28%.

Pia COSOTA imefanikiwa kusuluhisha migogoro mbalimbali ya uvunjifu wa hakimiliki. Jukumu hilo limekuwa likifanyika na COSOTA hali hii imesaidia wabunifu kumaliza migogoro yao ndani ya Ofisi badala ya kwenda mahakamani.

Vilevile mnamo Julai 01,2022 aliyekuwa Waziri wa Utamaduni, Sanaa na Michezo Mhe.Mohamed Mcheng'era aliteuwa Kamati ya Kuratibu namna bora ya kusimamia hakimiliki nchini kwa lengo la kupata maoni ya wadau ya namna bora zaidi ya kusimamia hakimiliki. Kamati hiyo ilifanya kazi kwa mwezi mmoja na kukabidhi taarifa yake kwa Waziri huyo na baada ya kukabidhi taarifa hiyo ilipelekwa kwa Mhe.Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Dkt. Samia na utekelezaji wake ulianza mara moja.

Nayo Ofisi imefanikiwa kushirikiana na mashirika ya Kimataifa, Kikanda na Vyama dada vinavyosimamia hakimiliki na kuboresha usimamizi wa hakimiliki nchini. Shirika la Miliki Ubunifu Duniani (World Intellectual Property Organization - WIPO), Shirika la Miliki Bunifu Afrika (African Regional Intellectual Property Organization - ARIPO), Shirika la Umoja wa Watunzi na Wasanii (Confederation of Composers and Authors Societies - CISAC), Shirikisho la Kusimamia Kazi za Maandishi Duniani (International Federation of Reproductions Rights Organisation - IFRRO) na International Federation of Phonographic Industries - IFPI).

Maafisa wa Ofisi ya Hakimiliki Tanzania wakiwa katika picha ya pamoja na Waziri wa Utamaduni, Sanaa na Michezo Mhe.Balozi Dkt. Pindi Chana, alipotembelea Ofisi hiyo Februari 21,2023, Jijini DSM.

Rais wa Shirikisho la Muziki Tanzania Bw. Addo November (kulia) akimkabidhi Msanii wa Muziki wa Bongo Flewa Ally Salehe Kiba maarufu kama Ally Kiba (kushoto) hundi ya mfano wa mirabaha aliopata katika hafla ya mgao wa mirabaha uliyotangazwa Januari 28, 2022.

Meneja wa Mauzo Startimes David Malisa (kushoto) akikabidhi hundi ya mfano ya mgao aliopata Msanii wa Bongo Flewa Faustine Mfinanga maarufu Nandy ambapo ilipokelewa na muwakilishi wake katika hafla ya mgao wa mirabaha uliyotangazwa Januari 28, 2022 Jijini Dar es Salaam.

NAIBU WAZIRI HAMIS MWIJUMA ATOA MAELEKEZO KWA WASIOLIPA LESENI (MIRABAHA) KUCHUKULIWA HATUA

Na Anitha Jonas

Mheshimiwa Naibu Waziri Wizara ya Utamaduni, Sanaa na Michezo Mheshimiwa Hamis Mwinjuma (Mb) ametoa agizo kwa Ofisi ya Hakimiliki (COSOTA) kuwachukulia hatua watumiaji sugu wa kazi za sanaa kama Muziki na Filamu katika maeneo ya biashara ambao hawalipii leseni hizo (mirabaha).

Mheshimiwa Naibu Waziri Mwinjuma alitoa agizo hilo Machi 16, 2023 alipotembelea COSOTA baada ya kuapishwa kwake ikiwa ni ziara ya kufahamu majukumu ya taasisi zilizo chini ya Wizara anayoisimamia.

"Ni lazima mfanye operesheni kwa hawa wadaiwa sugu ambao wanatumia kazi hizo lakini hawataki kulipa Mirabaha na kuwafanya mfano. Wasanii wameshateseka sana na sasa inatoshwa. wao ni wakina nani

hata watumie kazi za wasanii bila wasanii kunufaika?" alisema Mhe. Mwinjuma.

Akiwasilisha taarifa ya utekelezaji wa majukumu ya COSOTA, Afisa Mtendaji Mkuu na Msimamizi wa Hakimiliki Doreen Anthony Sinare alieleza kuwa Ofisi ina mpango wa kugawa mirabaha hivi karibuni kabla ya makampuni ya ukusanyaji na Ugawaji wa Mirabaha hayajaanza kuku-sanya.

"Tunatarajia Makampuni ya kukusan-ya na kugawa Mirabaha yatakapope-wa leseni yaanze kazi tarehe 01.07.2023 ambapo itakuwa ni kipin-di cha mwaka mpya wa fedha na COSOTA kwa wakati huo itakuwa tayari imefanya mgao," alisema Doreen.

Halikadhalika Naibu Waziri huyo alieleza kuwa amepewa jukumu la kusimamia COSOTA na Mheshimiwa Waziri wa Utamaduni, Sanaa na Michezo Mhe. Balozi Dkt. Pindi Chana na kuwa amepokea jukumu hilo kwa mikono miwili kwani yeye ni mmoja wa wasanii wa muda mrefu hivyo anafahamu na yuko tayari kuhakiki-sha masuala ya hakimiliki za Wasanii yanatekelezwa vyema.

Vilevile Mhe. Naibu Waziri Mwinjuma aliipongeza COSOTA kwa kukamili-sha mchakato wa utekelezaji wa Mabadiliko ya Sheria ya Hakimiliki na Hakishiriki ya mwaka 2022 kwa wakati, ambapo alisisitiza kufanya kazi zaidi ili kuboresha usimamizi wa hakimiliki.

BALOZI WA KUDUMU TANZANIA UN AIPONGEZA COSOTA KWA MASHIRIKIANO NA WIPO

Na Anitha Jonas

Mheshimiwa Balozi wa Kudumu Tanzania UN kutoka Geneva Uswisi Maimuna Kibenga Tarishi aipongeza Ofisi ya Hakimiliki Tanzania (COSOTA) kwa namna inavyoshirikiana na Shirika la Miliki Bunifu Duniani (WIPO) ambalo Makao Makuu yake yapo Uswisi, katika kuiwezesha nchi kufanikiwa katika tasnia ya Hakimiliki na kuendana na mataifa yaliyoendelea.

Balozi Maimuna aliyasema hayo Novemba 22, 2022 alipotembea COSOTA na kufanya mazungumzo na Afisa Mtendaji Mkuu na Msimamizi wa Hakimiliki Doreen Anthony Sinare pamoja na viongozi wa Mashirikisho yanayosimamia kazi za ubunifu nchini ambayo ni Shirikisho la Sanaa za Ufundi, Shirikisho la Sanaa za Maonesho, Chama cha Wachapishaji na

Shirikisho la Filamu.

Katika mazungumzo na balozi huyo Doreen alibainisha jinsi COSOTA imekuwa ikishirikiana na WIPO, ikiwemo kupata Mafunzo ya muda mfupi na muda mrefu kwa Watumishi, Elimu kwa wadau, Utafiti pamoja na taarifa za usuluhishi wa migogoro ya hakimiliki kuchapishwa katika jarida lao.

Nae Rais wa Shirikisho la Sanaa za Ufundi Bw. Adrian Nyangamale alim-uomba Mheshimiwa Balozi kwa niaba ya viongozi wenzake kupata ufadhili kutoka WIPO wa kuweza kwenda kujifunza katika nchi zinazofanya vizuri kwenye usimamizi wa Makampuni ya Kukusanya na Kugawa Mirabaha. Lengo ni kujifunza usimamizi

wa kampuni hizo sababu Tanzania inakwenda kuanza mfumo huo kutokana na Mabadiliko ya Sheria ya Hakimiliki na Hakishiriki ya mwaka 1999 yaliyofanyika mwaka 2022.

"Naomba hili la mafunzo ya kwenda kuona kwa wenzetu waliyofanikiwa katika usimamizi Kampuni wa hizo za Kukusanya na Kugawa Mirabaha nilichukue na nitaenda kuongea na WIPO ili muende kutembelea nchi mbalimbali," alisema Balozi Maimuna. Pamoja na hayo Afisa Mtendaji Mkuu huyo na Msimamizi wa Hakimiliki alimshukuru Mheshimiwa Balozi Maimuna kwa kuitembelea COSOTA pamoja na ahadi aliyotoa kwa viongozi hao wa mashirikisho ya kuzungumza na WIPO kwa ajili ya kutoa ufadhili wa ziara za mafunzo katika nchi mbalimbali.

Kikao cha Usuluhishi wa Migogoro wa uvunjifu wa hakimiliki baina ya Kampuni ya Uchapishaji wa Vitabu ya GDY na Taasisi ya Elimu Tanzania (TEA) kikiendelea katika Ofisi ya COSOTA.

NAMNA USULUHISHI WA MIGOGORO YA HAKIMILIKI UNAVYOFANYWA NA COSOTA

Na Prosper Massawe

Pamoja na majukumu mengine Ofisi ya Hakimiliki Tanzania (COSOTA) inahusika pia na usuluhishi wa migogoro mbalimbali inayohusu uvunjifu wa hakimiliki iliyowasilishwa na wanachama au mbunifu yoyote ambaye kazi yake itakuwa imetumika bila ridhaa yake au ukiukwaji wa mkataba katika hakimiliki.

Utaratibu wa kuwasilisha malalamiko hayo ni kwa njia ya maandishi ambapo mlalamikaji anahitajika kuandika barua na kueleza kuhusu

changamoto yake. Baada ya kupokelewa kwa barua, ofisi itamtafuta mlalamikiwa na mlalamikaji kuwaalika katika kikao cha usuluhishi au kuomba majibu ya maandishi kutoka kwa mlalamikiwa.

Mlalamikaji anaweza kuwasilisha malalamiko yake dhidi ya Mtu binafsi au Taasisi kwa Ofisi ya Hakimiliki ambayo anaona kwa namna moja au nyingine imevunja haki zake za kiubunifu. Aidha, katika usuluhishi wa migogoro ya kazi za wabunifu pande

zote hukaa meza moja na Kamati ya Usuluhishi wa Migogoro inayoongozwa na COSOTA. Lengo kuu katika vikao hivyo huwa ni kuhakikisha kuwa pande zote mbili zinamaliza tofauti zao kwa njia ya amani, na kuwashauri namna bora ya kumaliza tatizo na kufanya usuluhishi na siyo kutoa hukumu. Sababu hukumu hutolewa na Mahakama pekee.

Endapo migogoro huo utashindikana kusuluhishwa kwa kushindwa kufikia makubaliano ya kumaliza tatizo,

Women and intellectual property

Accelerating innovation and creativity

#WorldIPday
wipo.int/ipday

Picha kutoka Ofisi ya Miliki Bunifu Duniani World Intellectual Property Organization - katika chapisho la Madhimisho ya Siku ya Miliki Bunifu Duniani walilotoa tarehe 26 Aprili, 2023 lililokuwa likisomeka, WIPO ADR Stories: How Women are Making a Difference in IP Dispute Resolution. Kauli mbiu: Wanawake na Miliki ubunifu katika kuchochea Uvumbuzi na Ubunifu.

In the same way, the Copyright Office of Tanzania (COSOTA) has resolved over 450 **copyright disputes** through ADR. **Doreen Anthony Sinare**, COSOTA's Chief Executive Officer and Copyright Administrator, says that she has *"observed a noteworthy trend where both plaintiffs and defendants are increasingly choosing ADR as their preferred method of resolving disputes. This is due to the process being more straightforward, cost-effective, time-efficient, and leading to a positive relationship between parties, even allowing them to continue working together in a mutually beneficial manner. ADR proves to be a better alternative to litigation."*

She also recognizes the need for more women in the field of IP to accelerate innovation and creativity and reiterated that there is no doubt that *"not enough women are working in IP."*

ambaye hakuridhika anaweza kuen-delea na taratibu nyingine ikiwemo kwenda kufungua shauri Mahakamani. Shauri likishafunguliwa COSOTA inaweza kuhusika kama shahidi Mahakamani endapo itahitajika.

Miongoni mwa migogoro ambayo Ofisi imekua inasuluhisha ni ile ambayo kazi za wabunifu zimekua zikitumika na watu wengine bila ya idhini ya mbunifu husika. Muziki au Midundo ya Muziki, kutumika katika Filamu bila ya idhini ya Mmiliki, Matumizi ya kazi za Maandishi kama Vitabu, Matamasha na Mifumo. Hata hivyo COSOTA imefanikiwa kwa

asilimia 80% kutatua migogoro na kuimaliza ndani ya ofisi na 20% ndiyo migogoro ambayo haikuweza kufikia muafaka na wahusika walikwenda kufungua mashauri mahakamani. Kwa kipindi cha tarehe 1 Julai 2022 hadi 30 Machi 2023 COSOTA ilipokea migogoro 28 ambapo migogoro 21 imekwisha.

Halikadhalika Ofisi imekuwa ikisimamia na kuendesha usuluhishi wa migogoro ya uvunjifu wa hakimiliki hata kwa kazi za ya nje ya nchi kwa kushirikiana na Ofisi za Hakimiliki za nchi hizo.

Migogoro hiyo huweza kuwa aidha kutoka kwa mbunifu ambaye ni Mtanzania anayelalamika kazi yake kutumika katika nchi fulani bila ridhaa filamu bila ridhaa yake au Mbunifu wa nje ya Tanzania ambaye kazi yake ikitumika nchini bila ridhaa yake.

Tanzania ni moja ya nchi mfano inayofuatiliwa na Shirika la Miliki Ubunifu Duniani (WIPO) katika utatuzi wa migogoro ya hakimiliki kama ilivyochapishwa katika tovuti ya <https://www.wipo.int/amc/en/center/ip-day2023.html>.

Msanii Hiphop Stamina akipewa elimu ya usajili na jinsi usajili unasaidia katika mgao wa mirabaha alipotembelea Ofisi ya COSOTA.

JINSI MFUMO WA USAJILI NA UGAWAJI WA MIRABAHA UNAVYOFANYA KAZI (WIPOCOS)

Na Philemon Kilaka

Mnamo Januari 28, 2022 Ofisi ya Hakimiliki Tanzania (COSOTA) ilifanya mgao wa 23 wa mirabaha kwa kazi za Muziki kwa kuzingatia matumizi ya kazi katika vyombo vya habari. Utaratibu wa kufanya mgao kwa kuzingatia matumizi ni wa kimataifa na unaleta maana ya mrabaha. Awali COSOTA imekuwa ikifanya migao ya mirabaha kulingana na kazi zilizosajiliwa.

Katika mgao huo kiasi cha Tshs.312,290,259 kiligawiwa kwa

Wasanii 1,123 kutokana na matumizi ya kazi 5,924 kutoka vituo vya Redio vilivyowasilisha taarifa zake.

Hivyo katika kufanya mgao COSOTA inatumia Mfumo wa Usajili na Ugawaji wa Mirabaha unaoitwa WIPOCOS. Mfumo huo unamilikiwa na Shirika la Miliki Bunifu Dunia (WIPO) na unatumia nchi mbalimbali duniani.

Mfumo huo wa kugawa mirabaha huingizwa kazi zote zilizotumika kwa

lengo la kuweza kufanya mgao vizuri kutokana na matumizi ili kubainisha kiwango cha mgao kutokana na Hakimiliki na Hakishiriki.

Katika kufanya mgao wa mirabaha mfumo wa WIPOCOS unahitajika kuwepo kwa taarifa mbili za msingi ambazo ni kiasi cha fedha zilizokusanywa na taarifa ya matumizi ya kazi kutokana na muda husika wa makusanyo.

Hivyo taarifa hizo huingizwa kwenye

mfumo wa WIPOCOS na kuchakatwa. Mfumo hutengeneza kiwango cha fedha ambacho huainishwa kama bei ambayo italipwa kwa matumizi ya kazi (unit rate). Kiwango hicho ndicho hutumika kujizidisha katika mfumo kulingana na idadi ya matumizi ya kazi.

Mfano iwapo mfumo umechakata na kupata bei ya matumizi kwa wimbo mmoja ni Tshs.10,000 na msanii mmoja ana kazi moja ambayo imetumika mara 100 kutoka katika taarifa zilizozingizwa kwenye mfumo. Mahesabu yake ya kuchakata matumizi hayo yatafanyika: $10,000(\text{bei}) \times 100(\text{matumizi}) = 1,000,000$ hivyo mrabaha wa mbunifu huyo utakuwa ni Tshs. 1,000,000 mgao huu utakuwa hivi kwa mbunifu ambaye anamiliki kazi hiyo kwa asilimia 100% na amesajili hivyo. Kama usajili ni asilimia 50% kwa 50% ina maana kila mmoja katika kazi hiyo atapata shilingi 500,000.

Kwa upande wa kazi ambayo

haijasajiliwa mnufaika hupewa mgao wa 100% kutokana na kazi kuwa imeingizwa kwa jina la mtu mmoja kutokana na taarifa zilizopatikana, hali hii husababisha kupotea kwa haki za wabunifu wengine ambao wameshiriki kuandaa kazi hiyo ila mnufaika anapokuja kuchukua mrabaha wake, atahitajika kufanya usajili wa kazi hiyo ili kuweka taarifa hizo vizuri na kubainisha hakimiliki na hakishiriki katika kazi hiyo ili mgao ujao wenye hakishiriki waweze kunufaika.

Uwepo wa Kanzidata ya watu waliosajili kazi huleta maana ya kuwa na usahihi wa wamiliki halali wa kazi zilizotumika na ushahidi wa wenye hakimiliki na hakishiriki.

Lakini pia unapogawa mirabaha kwa kazi kama ya Muziki kwa kutumia taarifa za matumizi kutoka katika vyombo vya habari (logsheets/playlist), na maeneo mengine yanayofanya maonesho kwa umma unakuwa na ushahidi au uhalisia wa matumizi

ya kazi za kila mnufaika wa mrabaha.

Mfumo wa Ugawaji Mirabaha "WIPOCOS" baada ya zoezi la kuchakata mgao, hutoa jina la mnufaika wa mrabaha, pamoja na kiasi kilichopatikana kutoka katika kila nyimbo iliyotumika kutokana na taarifa zilizozingizwa kwenye mfumo na jumla ya pesa anazopata pamoja na taarifa ya kituo kilichotumia kazi yake.

Hivyo, ili uweze kupata mirabaha lazima kazi iwe imetumika na jinsi kazi inavyotumika mara nyingi ndivyo kiwango cha pesa kinavyoongezeka. Maeneo ambayo huhitajika kulipia leseni za matumizi ya kazi kama Muziki kwa ajili ya mirabaha ni maeneo ya biashara kama Vyombo vya Habari, Baa, Kumbi za Starehe, Kumbi za Sherehe, Supermarket, Migahawa, Vyombo vya Usafiri nk.

Mgao wa mirabaha hufanyika kwa kazi zote zilizotumika nchini ikiwemo kwa wasanii wa ndani na nje ya nchi kwa mujibu wa taarifa za matumizi.

Waongozaji wa Mdahalo wa 'Jinsi ya kunufaika na ubunifu wako' wakiendendesha mdahalo huo na (wabunifu hapo pichani) wa kwanza kulia ni Mkuu wa Wilaya ya Kibaha Mhe.Nickson Saimon maarufu kama Nikiwapili sababu ni Msanii wa Muziki, katikati ni Rais wa Shirikisho la Sanaa za Ufundi Tanzania Bw. Adrian Nyangamale, wapili kulia ni Mkurugenzi wa ABC Initiatives Angela Michael Malando, wapili kushoto ni Msanii wa Hipop Webiro Wakazi Wassira maarufu kama Wakazi na Afisa Sheria kutoka COSOTA Zephania Lyamuya (wa kwanza kushoto) uliyofanyika na COSOTA kwa kushirikiana na ABC Attonerys na ABC Initiatives katika kongamano la mwaka, Disemba 01,2022 ukumbi wa JNICC Jijini Dar es Salaam.

MATUKIO KATIKA PICHA MGAO WA MIRABAHA

Aliyekuwa Waziri wa Utamaduni, Sanaa na Michezo Mhe. Mohamed Mchengerwa (Mb) (wapili kushoto) akikabidhi hundi ya mfano ya mrabaha iliyopata Kwaya ya Mt.Cecilia Arusha kwa Rais wa Shirikisho la Muziki Tanzania Bw. Addo November (kushoto) kwa niaba ya kwaya hiyo katika hafla ya mgao wa mirabaha uliotangazwa Januari 28, 2022.

Aliyekuwa Kaimu Katibu Baraza la Sanaa la Taifa Bw. Matiko Mniko akimkabidhi Msanii wa Muziki wa Injili Christina Shusho hundi ya mfano ya mrabaha aliopata katika hafla ya mgao wa mirabaha uliotangazwa Januari 28, 2023.

Msanii wa Muziki Darasa (kulia) akiwa pamoja na meneja wake katika ofisi ya COSOTA wakijaza fomu ya taarifa za kibenki kwa ajili ya kulipwa mrabaha aliyopata msanii huyo katika mgao uliotangazwa Januari 28, 2022.

Mkurugenzi wa Idara ya Maendeleo ya Sanaa Dkt. Emmanuel Ishengoma (kulia) kutoka Wizara ya Utamaduni, Sanaa na Michezo akimkabidhi Msanii wa Injili Martha Mwaipaja (kushoto) hundi ya mfano wa mrabaha aliyopata katika hafla ya mgao wa mirabaha uliyotangazwa Januari 28, 2022.

Msanii wa Muziki wa Hiphop Ambwene Yesayamaarufu kama AY (kulia), Msanii wa Muziki wa Bongo fleva Chege Chigunda maarufu kama Chege (katikati) na Msanii Farid Kubanda maarufu kama Fidq (kushoto) wakipewa huduma ya kujaza taarifa za kibenki na Maafisa wa COSOTA kwa ajili ya malipo ya mirabaha waliopata katika mgao uliotangazwa Januari 28, 2022 katika Ofisi ya COSOTA Jijini Dar es Salaam.

Aliyekuwa Mkuu wa Wilaya Kisarawe hivi sasa Mkuu wa Wilaya Kibaha Mhe. Nickson Saimon maarufu kama Nikiwapili akimkabidhi hundi ya mfano Msanii wa Bongo Fleva Saraphina Kitinga maarufu kama Phina ya mrabaha aliopata katika hafla ya mgao wa mirabaha uliotangazwa tarehe 28 Januari, 2022 Jijini Dar es Salaam.

MATUKIO KATIKA PICHA UTOAJI WA ELIMU

Afisa Mtendaji Mkuu na Msimamizi wa Hakimiliki Ofisi ya Hakimiliki Tanzania Doreen Anthony Sinare (kushoto) akiwa katika picha ya pamoja na Mtaalam wa Mifumo ya Udukuzi na Miliki Bunifu na Mshauri wa Sheria kutoka Idara ya Haki nchini Marekani Tanya Hill (wapili kushoto) pamoja na Afisa wa Ubalazi wa Marekani Tanzania Jeremy Becky.

Mahakimu kutoka Mahakama mbalimbali nchini wakifuatilia mafunzo ya hakimiliki yaliyoandaliwa na COSOTA kwa kushiriki- ana na Chuo cha Mahakama Tanzania kutoka kwa Majaji waliyobobea masuala ya Miliki Bunifu Mhe. Jaji Dkt. Adam Mambi, Mhe. Jaji Dkt. John Ubena, Mhe. Jaji Dkt. Theodora Mweneghoha na Mhe. Jaji Eliaman Laltaika (hawapo pichani) yaliyotolewa Mkoani Morogoro kuanzia tarehe 20 - 21 Januari, 2022 kwa udhamini wa Multichoice Tanzania (DSTV) na Azam Media Ltd.

Mheshimiwa Jaji Mfawidhi Mahakama ya Kituo Jumuishi Morogoro Mhe. Paul Ngwembe aliyeketi katikati akiwa katika picha ya pamoja na Afisa Mtendaji Mkuu na Msimamizi wa Hakimiliki COSOTA Doreen Anthony Sinare (aliyeketi kulia), Mhe. Jaji Dkt. Adam Mambi (aliyeketi kushoto) kutoka Mahakama Kuu Kanda ya Dodoma, Mhe. Jaji Dkt. Theodora Mweneghoha kutoka Mahakama Kuu Divisheni ya Ardhi (aliyesimama katikati), Mhe. Jaji Dkt. John Ubena kutoka Mahakama Kuu Kanda ya Tanga (wapili kushoto), Mhe. Jaji Eliaman Laltaika kutoka Mahakama Kuu Kanda ya Mtwara, Mhe. Hakimku Kurugenzi ya Mashauri Upendo Ngitiri (wa kwanza kushoto), Afisa Sheria COSOTA Zephania Lyamuya (wa kwanza kulia) na Afisa Sheria wa Wizara ya Utamaduni, Sanaa na Michezo Evody Kyando (wapili kulia) mara baada ya ufunguzi wa Mafunzo ya Hakimiliki kwa Mahakimu yaliyoandaliwa na COSOTA kwa kushirikiana na Chuo cha Mahakama Tanzania yaliyofanyika Mkoani Morogoro Januari 20 -21, 2022 kwa udhamini wa Multichoice Tanzania (DSTV) na Azam Media Ltd.

Afisa Sheria COSOTA Zephania Lyamuya akitoa mafunzo ya marekebisha ya Sheria ya Hakimiliki na Hakishiriki yaliyofanyika mwaka 2022 kwa kuwapitisha Waheshimiwa Wabunge wa Kamati ya Bunge ya Kudumu ya Huduma na Maendeleo ya Jamii na Kamati ndogo ya Sheria Rasimu ya Kanuni ya kuanzisha Kampuni za Kukusanya na Kugawa Mirabaha kwa Wasanii na Waandishi na Rasimu ya Kanuni ya kukusanya Mirabaha kupitia vifaa vinavyotumika kubebea, kuchakata na kusambaza kazi za sanaa vinavyoingizwa au kuzalishwa nchini "Blank tape Levy".

Maafisa wa COSOTA wakifuatilia kikao cha kukusanya maoni ya wadau wa Sekta binafsi ya nyongeza ya vifaa vinavyohitajika kuingia katika kanuni ya 'Blanktape levy', kilichofanyika katika Taasisi ya Sekta Binafsi (TPSF) Machi 01, 2023 Jijini Dar es Salaam wa kwanza kushoto ni Afisa Hakimiliki Naomi Mungure na wapili ni Meneja wa fedha na Utawala COSOTA Baraka Katemba.

Wadau wa Ubunifu wakiwa katika kikao cha kutoa maoni kwa Kamati teule ya ya namna bora ya kusimamia hakimiliki nchini Jijini Dar es Salaam.

Afisa Hakimiliki Mwandamizi Naomi Mungure akitoa elimu ya hakimiliki kwa wadau waliotembelea banda la COSOTA katika Maonesho ya Tamasha la Acces Music in Africa Jijini Dar es Salaam Novemba 26, 2022.

Afisa Sheria Zephania Lyamuya akiwa katika kituo cha wasafi redio kutoa elimu ya hakimiliki.

Meneja Idara ya Usajili na Kumbukumbu Bw. Philemon Kilaka akitoa elimu ya hakimiliki kwa viongozi wa Shirikisho na Vyama vya Shirikisho la Sanaa za Maonesho, Novemba 29,2023 Jijini Dar es Salaam.

COSOTA
OFISI YA HAKIMILIKI TANZANIA

MASHARTI YA KUPATIWA LESENI YA KAMPUNI YA KUKUSANYA NA KUGAWA MIRABAHA

Kampuni iwe inamilikiwa na Watanzania.

Kampuni Nakala ya picha za Wamiliki wa Kammpuni (passport size).

Kampuni iwe na hati ya namba ya mlipakodi (TIN NUMBER) kutoka Mamlaka ya mapato Tanzania

Kampuni iwe na hati ya mlipa kodi (TAX CLEARANCE CERTIFICATE) kutoka Mamlaka ya mapato Tanzania (TRA).

Kampuni iwe na Leseni ya biashara kutoka Mamlaka husika (BRELA).

Kampuni iwe na Cheti cha usajili wa jina lake kutoka BRELA.

Kampuni ifuate Sheria na Kanuni zote za nchi.

Kampuni iwe na hati ya Usajili wa Makampuni (Certificate of incorporation).

Kampuni iwe na (Memorandum and Article of Association)

Kampuni iwe na Wasifu wa Wamiliki iambatishe

Kampuni iambatishishe taarifa za kibenki kwa kipindi cha miezi kumi na mbili.

Kampuni iwe na uwezo wa kukusanya na kugawa mirabaha kwa ufanisi.

wasiopungua Kampuni iwe na Wanachama wasiyopungua thelathini ambao wanatarajia kuwawakilisha.

Kampuni iwe haijawahi kupatikana na hatia ya ukwepaji kodi au uhujumu uchumi.

Wamiliki wa Vyombo vya Habari Nyanda za Juu Kusini wakitoa maoni katika Kanuni ya Leseni ya Utangazaji na Maonesho kwa Umma kwa Maafisa wa COSOTA (hawapo pichani) kikao hicho kilichofanyika Jijini Mbeya Agosti 2021.

Maafisa wa COSOTA wakikagua Leseni ya matumizi ya Muziki katika Baa ya Milestone Jijini Arusha katika operesheni ya kufuatilia madeni ya muda mrefu Oktoba 07, 2022, kulia ni Meneja Usajili na Kumbukumbu Bw. Philemon Kilaka na kushoto ni Afisa Hakimiliki Mkuu Paul Makula.

COSOTA

OFISI YA HAKIMILIKI TANZANIA

KIKAO NA WADAU

CHA KUKUSANYA MAONI YA NAMNA BORA YA
KUSIMAMIA HAKIMILIKI NCHINI KATIKA KANDA

KANDA YA KATI

19/07/2022 DODOMA

Ukumbi wa ofisi ya Jiji

KANDA YA ZIWA

19/07/2022 MWANZA

Ukumbi wa ofisi ya Jiji

KANDA YA NYANDA ZA JUU KUSINI

19/07/2022 MBEYA

Ukumbi wa Beaco

KANDA YA KUSINI

19/07/2022 MTWARA

Ukumbi Chuo cha Ualimu
Mtwara (TTC)

KANDA YA KASKAZINI

19/07/2022 ARUSHA

Hoteli ya Golden Rose

KANDA YA MASHARIKI

21/07/2022 DAR ES SALAAM

Ukumbi wa Diamond Jubilee

Mwenyekiti wa Kamati ya Kuratibu ukusanyaji wa maoni ya namna bora ya kusimamia hakimiliki nchi Bw. Victor Tesha anawakaribisha wadau wote wa tasnia ya ubunifu kama Wasanii wa Muziki, Wasanii wa Filamu, Wasanii wa Sanaa za Maonesho, Wasanii wa Sanaa za Ufundi, Wazalishaji wa Muziki na Filamu (Producers), Wachapishaji wa Vitabu, Waandishi wa Vitabu, Waandishi wa Miswada ya Filamu, Waandishi wa Mashairi ya Muziki.

KUHUSU ABC Attorneys

ABC Attorneys ni Ofisi ya Mawakili iliyopo Jijini Dar es Salaam, yenye matawi Jijini Dodoma, Arusha na kisiwani Zanzibar na huduma za kisheria katika maeneo mbalimbali, ikiwemo Sheria za Kampuni na Biashara, Fedha, Hakimiliki na kuendesha kesi mbalimbali.

Ofisi hii imetimiza miaka kumi katika utendaji kazi na ina timu ya wanasheria wenye uzoefu ambao hutoa suluhisho la kisheria lenye ufanisi kwa wateja wao. ABC

Attorneys imefanikiwa kusaidia na kushiriki katika usuluhishi wa masuala ya hakimiliki kwa Wasanii, Watayarishaji, Wachoraji na Waandishi wa Vitabu, kwa ushirikiano wa karibu na Ofisi ya Hakimiliki Tanzania - COSOTA.

Pia, ABC Attorneys kupitia ofisi za mamlaka za mali miliki za kitaifa na kimataifa kama *Business Registration and Licensing Agency (BRELA)*, *Zanzibar Business and Property Registration Agency (ZBPRA)*, na *Africa Regional Intellectual Property Office (ARIPO)*, imefanikiwa kusaidia wafanyabiashara kusajili alama za biashara na wavumbuzi kusajili Hataza Tanzania Bara na Visiwani Zanzibar pamoja na Afrika.

ABC Attorneys kwa kushirikiana na ABC Initiatives, COSOTA na wadau wengine, wamefanikiwa kuandaa makongamano makubwa mawili ya kila mwaka yaitwayo 'ABC Annual Symposium'. makongamano hayo yaliwakutanisha wataalamu na wadau kutoka kada mbalimbali kujadili masuala muhimu ya kisheria, biashara na teknolojia nchini Tanzania na Afrika Mashariki. Ushiriki wa ABC Attorneys katika makongamano haya, unaonesha dhamira yao ya kukuza elimu ya kisheria na kujenga fursa za ushirikiano na washirika katika jamii.

Kwa mwaka 2023, ABC Attorneys imeandika makala itwayo "The Ease of Doing Business in Tanzania and Zanzibar: Digital and Blue Economy" ambayo inajadili masuala mbalimbali yanayohusu biashara na uwekezaji Tanzania Bara na Zanzibar. Makala hii inalenga kutoa mwongozo kwa wawekezaji wapya na wanaotaka kuendeleza biashara zao nchini na inawapa uelewa wa kina kuhusu masuala ya kisheria yanayohusiana na biashara pamoja na uwekezaji kwa Tanzania Bara na Zanzibar, makala hii tunatarajia kusambaza katika maeneo mbalimbali na kwa sasa inapatikana katika tovuti yetu ya www.abcattorneys.co.tz.

Sunday Ndamugoba

Wakili Kiongozi wa Ofisi ya Mawakili ya ABC Attorneys

BREAKTHROUGH ATTORNEYS

Breakthrough Attorneys ni kampuni ya Mwakili iliyosajiliwa na kuanza kutoa huduma za kisheria mwaka 2014. Ina Makao Makuu yake Dar es Salaam pamoja na matawi mawili, moja lipo Zanzibar na lingine lipo Jijini Dodoma. Breakthrough Attorneys ina idara ya kutoa huduma za kisheria katika wigo wa Hakimiliki. Idara hii inatoa huduma za kisheria katika alama za biashara, hakimiliki na hataza.

Katika eneo la hakimiliki, Breakthrough Attorneys imekuwa ikitoa huduma za kisheria juu ya usajili na ulinzi wa hakimiliki kwa wasanii na makampuni ya kitaifa na kimataifa katika nyanja za teknolojia, hoteli na malazi, biashara za mtandaoni, ujenzi, viwanda, usafirishaji, kilimo, na ufugaji. Katika hili, tunafanya kazi pamoja na Tanzania Startups Association katika kushauri waanzilishi wa uvumbuzi kuhusu hakimiliki na maliakili zingine.

Hii ni pamoja na kuwashauri juu ya njia bora ya kupata faida za kiuchumi kutoka kwenye hakimiliki wanazomiliki. Tunashauri, tunawawakilisha na kuwaongoza wasanii na wabunifu pindi wanapotaka kutumia hakimiliki zao kama chanzo cha mtaji na mchango wao katika biashara au kampuni pale wanapozungumza na wawekezaji.

Katika kutoa huduma zake za kisheria, Breakthrough Attorneys imekuwa ikishirikiana na taasisi za Serikali na za binafsi kama vile Ofisi ya Hakimiliki Tanzania (COSOTA) na Stargaze Company Limited ambayo ni kampuni tanzu kwa Breakthrough Attorneys, inayojihusisha na uwanda mzima wa usimamizi wa kazi za Sanaa, Utamaduni, Michezo na usimamizi wa wasanii walio-po katika sekta hiyo.

Kheri Mbiro

Mwanzilishi mwenza na Mbia wa Ofisi ya Mwakili ya Breakthrough Attorneys

Breakthrough Attorneys

Breakthrough Attorneys

Makao Makuu
66 BTA House, Plot No. 331/00,
Msasani Road, Oysterbay,
P. O. Box 72838, Dar es Salaam

www.breakthroughattorneys.com
Twitter: @BTAttorneys
LinkedIn: Breakthrough Attorneys

Ofisi ya Zanzibar

Ghorofa 1, Tiger House,
Opposite Majestic Cinema,
Vuga Area, Stone Town, Zanzibar

www.breakthroughattorneys.com
Twitter: @BTAttorneys
LinkedIn: Breakthrough Attorneys

Ofisi ya Dodoma

Ghorofa 1, Wing B, Kamarage Tower,
Block G - NCC Link,
Dodoma, Tanzania

www.breakthroughattorneys.com
Twitter: @BTAttorneys
LinkedIn: Breakthrough Attorneys

SHUKRANI ZA DHATI KWA WADHAMINI

ABC Attorneys®

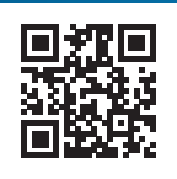
DStv

Ziiki
M E D I A

Thamini Ubunifu

Soma jarida
letu kidijiti

Ofisi ya Hakimiliki Tanzania

Jamhuri ya Muungano wa Tanzania
UTUMISHI Building, 18Kivukoni Road,
P. O. Box 6388, Dar es Salaam
Simu: +255 738015013 au +255 738015014
Barua pepe: info@cosota.go.tz

@cosotatanzania